

Hallituksen esitys (174/2025 vp) eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuuleminen

17.3.2026

Juha Kurtti, Tehy ry

Tehyn kanta hallituksen esitykseen

- Kannatamme hallituksen esitystä kansainvälisen avun nopean vastaanottamisen mahdollistamiseksi poikkeusoloissa.
- Muutos edellyttäisi uuden 3 c §:n lisäämistä terveydenhuollon ammattihenkilölakiin, jonka mukaan lakia ei sovellettaisi henkilöön, joka harjoittaisi Suomessa säänneltyä terveydenhuollon ammattia osana kansainvälistä apua, jota on pyydetty kansainvälistä apua, yhteistoimintaa tai muuta kansainvälistä toimintaa koskevasta päätöksenteosta annetun lain 2, 4 tai 5 §:n mukaisesti.
- Esitys parantaisi mielestämme Suomen valmiuksia vastaanottaa kansainvälistä apua esimerkiksi sotilaallisen konfliktin, luonnonkatastrofien muun laajan häiriötilanteen sattuessa. Muutos edesauttaa osaltaan myös suojaamaan elämää ja vähentää hengen vakavaa vaarantumista.
- No tärkeää, että pykälää sovelletaan vain tilanteisiin, jonka päätös perustuu Suomen kansainvälisen avun pyyntöön. Normaalioloissa kansainvälisiin ammattihenkilöihin tulee soveltaa ammattihenkilölain nykyistä käytäntöä.
- Muut säädöstekniset muutokset terveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattihenkilölakiin aluehallintouudistuksesta johtuen ovat perusteltuja
- Täsmennykset terveydenhuollon ammattihenkilölain 23 b §:n (rajattu lääkkeenmääräminen) asetuksenantovaltuuden täsmentämiseksi siten, että STM:n asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ovat perusteltuja ja kannatettavia.

Tehyn huomiot esityksen pääasiallisista vaikutuksista

- **Vaikutukset terveydenhuoltoon:**

- On hyvä, että Kv-avun kautta lähetetyt henkilöt työskentelisivät HVA:n johtovastuulla
- Tärkeää, että kv-avun päätöksessä määritellään riittävän tarkasti tarvittavan avun laatu, laajuus ja kesto: tilanteen salliessa olisi tärkeää suunnitella kv-avun kautta lähettyjen henkilöiden tehtävät ja niiden rajaukset toiminnan laadun ja sujuvan yhteistyön varmistamiseksi
- STM:n ohjauksella HVA:lle merkitystä toiminnan käynnistyessä ja sen aikana
- Potilaiden asemaan ja oikeuksiin liittyvät näkökulmat huomioitava, poikkeustilanne huomioiden.
- Esim. kirjaamiseen (potilasasiakirjamerkinnät) ja lääkkeiden määrääminen lähtökohtaisesti suomalaisten ammattihenkilöiden tehtävänä;
 - Selkeä johtovastuu onnistuneen työnjaon mahdollistamiseksi
 - tehtäväkuvat ja roolit tulisi olla mahdollisimman selkeät
- Valvontalain veloitteet pyrittävä huomioimaan poikkeusoloissakin

Tehyn huomiot esityksen pääasiallisista vaikutuksista

- **Vaikutukset terveydenhuollon henkilöstöön ja potilasturvallisuuteen:**
 - Poikkeusolot itsessään kuormittavat sote-henkilöstöä
 - Kv-apu voi kuormaa vähentää ja nopeuttaa potilaiden hoitoon pääsyä
 - Lähtökohtaisesti humanitäärinen apu on organisoitua ja ammattimaista → lähetettyjen henkilöiden koulutus ja osaaminen riittävää
 - Huomioitava kuitenkin lähetettyjen henkilöiden koulutuksen ja osaamisen poikkeaminen suomalaisesta
 - Kv-avun kautta lähetetyt henkilöt tarvitsevat perehdytystä ja opastusta; toiminta- ja perehdytys suunnitelmat tarpeellisia, perehdytys itsessään sitoo suomalaista henkilöstöä ja edellyttää resursointia
 - Kielitaidon merkitys korostuu potilasturvallisuuden varmistamiseksi; löytyykö yhteistä kieltä? → tulkkaus mahdollistettava
 - Olisi hyvä selvittää, miten poikkeusoloihin varautumista voitaisiin harjoitella terveydenhuollossa sujuvan kv-avun vastaanottamisen mahdollistamiseksi käytännössä.

Kiitos!

